

اجتماعِ کلاغانِ سیاه بیرونِ شهر تهران

و سپس هجوم بردنشان بر بیرق بالای عمارت شمس‌العماره، و پاره‌پاره کردنِ آن

(از یادداشت‌های روزانه شادروان علی اصغر خان حکمت، وزیر معارف ایران*)

سید محمد دبیر سیاقی

روز صبح خودم از جمشیدیه به شهر می‌آمدم. در همین محل (محل جلالیه) قریب چند هزار کلاغ سیاه صف بسته، قارقار می‌کردند؛ مثل اینکه اجتماع نموده، مشورت می‌نمودند. عبور نموده، به بازار رفتم. بعد از ساعتی صدای شلیک تیر بلند شد و چند تیر تفنگ انداختند. تحقیق کردیم، گفتند کلاغ زیادی به بیرق بالای شمس‌العماره^۳ حمله کرده و تمام پرده بیرق را با منقار پاره‌پاره کرده‌اند و قراول‌های سلطنتی هر چه به آنها شلیک می‌کنند نمی‌روند.

به این امر همه فال بد زدند و طولی نکشید به فاصله دو ماه که محمدعلی شاه از سلطنت مخلوع شد و وقایع تاریخی سال ۱۳۲۷ قمری واقع گردید.

تهران، پنجشنبه دوازدهم شهریور ماه ۱۳۱۵ شمسی. عصر به دبیرستان انوشیروان دادگر که از ابنیه جدیدالبناء و قشنگ شهر تهران است و جماعت زرتشتیان از وجوه اعانه ساخته‌اند، بیرون دروازه یوسف‌آباد، برای مدرسه متوسطه دخترانه رفتم... بارباب کیخسرو که خودبانی و مقدم است قرار گذارده بودیم. محل را دیدم. بعد به اتفاق ارباب بعضی ابنیه جدیدالبناء معارف را تماشا کردیم. دانشسرای مقدماتی^۱ و سپس ساختمان‌های دانشگاه را و مدتی با یکدیگر گردش می‌کردیم. می‌گفتند سوابق ایام در این نزدیکی و همین محلی که فعلاً «جلالیه»^۲ است و به این آبادی شده، سابقاً ارباب جمشید باغی احداث کرده بود که «جمشیدیه» نام داشت و ما رفت و آمد می‌کردیم با هزاران ترس و لرز از بیم دزد... و نیز حکایت می‌کرد که یک

*. ره انجام حکمت: یادداشت‌های روزانه شادروان علی اصغر حکمت شیرازی، وزیر معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، به کوشش سید محمد دبیر سیاقی، ج ۱، صص ۸۵۷ و ۸۵۸.

۱. محل فعلی دانشگاه تربیت معلم.

۲. محل فعلی پارک لاله.

۳. عمارتی چند طبقه آجری در شرق کاخ گلستان و جنوب ساختمان‌های وزارت دارائی مجاور خیابان ناصر خسرو.